

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

2.1 Az iszlám világ

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-2.1

A feladat az arab hódításhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Az Úr sírját [...] a szaracénok [értsd: arabok] elpusztították. [...] [Al-Hakim] nagy keresztényüldözést hajtott végre, és olyan törvényt alkotott, amely megkövetelte, hogy minden keresztény [...] térjen [...a)...] hitre, máskülönben elkobozzák a javait, vagy megölik őket. Így történt, hogy számtalan keresztény tért át [...], és senki sem volt méltó a halálra Krisztusban, csak a [...] pátriárka, akit a legkülönbélebb kínzásokkal öltek meg [...]. A Szent Sír-bazilikát szintén lerombolták az alapjaiig.” (*Ademarus Cabannensis 11. századi francia történetíró*)

a) Nevezze meg azt a vallást, melynek nevét az [a] betűjel helyettesíti a szövegben!

.....

b) A forrásban említett Al-Hakim a Közel-Keletet és Észak-Afrikát elfoglaló birodalom teljhatalommal bíró vallási és világi vezetője volt. Nevezze meg tisztségét!

.....

c) Nevezze meg azt a várost, ahol a forrásban leírt események zajlottak!

.....

d) Miért volt kiemelkedően fontos a forrásban leírtak helyszíne a keresztény szerző számára? Említsen egy eseményt!

.....

4 pont	
--------	--

2024-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-2.1

A feladat az iszlám vallással és az arab terjeszkedéssel kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Az arab hódítás

a) „Ki is vonultak [az arabok] Abdirama nevű királyuk vezetése alatt. [...] [Martell] Károly [frank] vezér bátran felsorakoztatta ellenük seregét és fegyverrel szállt velük szembe. Krisztus segítségével ledöntötte sátraikat, megvívta a véres ütközetet, leterítette és megölte királyukat Abdiramát.” (Egy 8. századi frank történetíró műve)

b) „Omar [kalifa] előtt kinyitották a város kapuit, mire bevonult és a Feltámadás templomának [a Jézus sírja helyén épített templomnak] udvarán telepedett meg.” (Egy 8. századi arab történetíró műve)

c) „[Mohamed] mielőtt házába ment volna, körüljárta hétszer vagy ahányszor Isten akarta, a Kábát, és csak azután indult a házába. Amikor eljött küldetésének éve, a ramadán havában szokás szerint elment családjával Hírába [a városhoz közeli barlangba]. Azon az éjjelen, amikor Isten, szolgálói iránti könyörületből megtisztelte őt üzenetével, Gábiel elhozta neki Isten parancsát.” (Egy 8. századi arab történetíró műve)

Nevezze meg azokat a településeket, ahol a forrásokban leírt események történtek!
A térképen szereplő települések közül válasszon!

- a)
b)
c)

d) Tegye időrendbe a forrásokat a térkép vázlat és ismeretei segítségével az azokban leírt események alapján! Írja a források betűjelét a táblázat megfelelő mezőjébe! Kezdje a legkorábbival!

1.	2.	3.

4 pont	
--------	--

2024-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-2.1

A feladat az iszlám vallással kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Aludtam, [...] amikor egy teleírott leplet hozott nekem [Gábriel angyal], és ezt mondta: »Olvasd!« Erre én így szóltam: »Nem tudom elolvasni.« Ekkor úgy beleszorított engem a lepelbe, hogy azt hittem, meg kell hálnom, azután elengedett, s megint azt mondta: »Olvasd!« [...] Megkérdeztem, hogy mit kell elolvasnom; erre azt felelte: »Olvass a te Urad nevében, aki az embert egyetlen vérrögből alkotta, olvass, mert a te Urad, a legkegyelmesebb, aki a tollak által tanította meg az embert arra, amit az nem tudott!« – És ekkor én olvastam, és Gábriel ismét elhagyott engem. Erre felébredtem, s úgy éreztem, mintha ezek a szavak a szívembe lennének beleírva. Kiléptem a barlangból, s [...] az ég felé emeltem fejemet, hogy a beszélő után nézzek, és megláttam Gábrielt szárnyas férfiként, lábai a látóhatáron nyugodtak.” (Ibn Hisám által írt életrajz, 9. század)

a) Nevezze meg azt a személyt, akit a szerző – egyes szám első személyt használva – idéz!

.....

b) Karikázza be a forrásban leírt eseményt ábrázoló kép betűjelét! Egyetlen betűjelet karikázzon be!

A)

B)

C)

Középkori muszlim ábrázolások

c) Nevezze meg azt az írásművet, amely ezen esemény következtében született meg!

.....

d) A vallás megszületésének mely mozzanatát mutatja be a szöveges forrás? Karikázza be az egyetlen helyes állítás sorszámát!

1. A mű főszereplője próféta lett.
2. Kezdetét vette az iszlám időszámítás.
3. A mű főszereplője mennybe ment.

4 pont

2025-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-2.1

A feladat az iszlám vallással kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Az emberek között az ostobák majd mondani fogják: »Mi fordította el őket a kiblától [ima iránya], amely felé eddig fordultak?« Mondd: »Allahé a Napkelet és a Napnyugat. Azt vezeti Ő az egyenes úton, akit akar.« [...] A kiblát, amely felé fordultál, csak azért rendeltük el, hogy megtudjuk, ki követi a küldöttet és ki tántorodik vissza. Bizony, súlyos próba ez az emberek számára, kivéve azoknak, akiket Allah vezet a helyes úton. [...] Fordítsd hát orcádat [arcodat] a Szent Mecset felé!» (Korán)

a) Nevezze meg azt a személyt, akit a forrásban „küldöttnek” neveznek!

.....

b) Melyik város lett az ima új iránya?

.....

c) Az ima eredeti iránya az iszlám vallás egyik forrásául szolgáló zsidó vallás hagyományain alapult. Nevezze meg azt a várost, amely felé az ima eredeti iránya volt!

.....

d) Karikázza be annak a képnek a betűjelét, amely egy iszlám templom belsejét ábrázolja!

A)

B)

C)

4 pont	
--------	--

2.2 Gazdaság, társadalom, állam

2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon